

majd a KISZ. Az elkövetkező évek nem a csodák, hanem a kemény munkák ideje lesz. Az azonban korántsem mindegy, hogy ezt a munkát mi magunk értelmeseznek és hasznosnak ítéljük-e.

xxx

HIREK

PÜSPÖKI NAGY PÉTER TÖRTÉNÉSZ ELŐADÁSA:

Viták a "Nagy Morva Birodalomról"

Március 3-án a Külföldön élő magyar történészek előadássorozatban a Történész Klub vendége volt a Pozsonyban élő Püspöki Nagy Péter. Sokoldalú munkássága kiterjed a cimertan, a helytörténet, a történeti etimológia, a magyar /székely/ rovásírás vizsgálatára, ezen előadásának témája pedig Nagy Morávia problémaköre volt.

/Felfogásának részletes ismertetése: Valóság 1978/11.sz./

Gyökeresen szakított a XIV sz. közepe óta élő és terjedő un. "Nagy Morva Birodalom"-elmélettel, mely a szlovák nemzeti ébredés időszakában jó szolgálatot tett a nacionalizmusnak, s a szlovák tankönyvekben és a legtöbb történész munkájában ma is elfogadott /hasonlóan, mint Romániában a dákoromán kontinuitás-elmélet/.

Ugyanakkor a józanabb történészek körében lassu erjedés is megindult, melyet azonban történetileg kialakult tudati tényezők gátolnak.

Ezen elmélet egy olyan hatalmas morva "birodalmat" tételez fel, mely magába foglalta volna a Kárpát-medence szinte egészét, s bizonyos lengyel területeket is.

Püspöki szuggesztív, s forrásokkal /bajor geográfus, Konsztantinosz, nyugati évkönyvek stb./ alátámasztott elméletének lényege: nem egy, hanem két, egy Kis és egy Nagy Moráviával kell számolnunk, egyik a mai Cseh-szlovákia nyugati területén, a másik az Al-Duna vidékén, a korábbi Moesia provincia helyén állt, de a birodalom ismerveivel még Szvatopluk idején sem rendelkezett a rövid időre egyesült konlomerátum. A szlovák történetírás napjainkra elszigetelődött, s még - a nálánál minőségileg magasabb szintű - cseh történetírás körében is visszhangtalan. Ennek miéértjére vonatkozott az előadás utáni kérdések nagy része.

Végül Püspöki a "szabadfoglalkozású történész" különleges státusát jellemezte, az ebből fakadó előnyöket és hátrányokat. /Huszár E./

xxx

JATE KLUB

Márc. 18-án, du. 1/2 8-kor a Történész Kör Pályázatának eredményhirdetése /Szüleink, nagyszüleink mesélik/. Zsürielnök: Csalog Zsolt.

Utána: beszélgetés a dolgozatok által felvetett problémákról.

xxx

1981. március 20-án, 14 órakor, Budapesten a Közgazdaságtudományi Egyetemen /Dimitrov tér/ a FIN keretén belül /az Egyetemi és Főiskolai Ifjusági Napok rendezvényeként/ kerül sor egy vitára, mely az egyetemisták szociális, önkormányzati, véleményezési, oktatási problémáival foglalkozik.

xxx

TÁJÉKOZTATÁS az egyetem másik két karának küldöttgyűléséről

A jogi karon

a legfontosabb vitapontok, javaslatok a következők voltak:

Egyetemi kérdések:

1. a KISZ-en belül a demokrácia fokozottabb érvényre juttatása /a vezetőség "elszakadt" az alapszervezetektől/.
2. a kari KISZ szervezeti felépítésének megváltoztatása /a tanulócsoport-alapszervezet egybeesés a tartalmi munka visszaesését eredményezte/.
3. a KISZ szervezet érdekvédelmi tevékenységének hatékonyabbá tétele az állami vezetés és a KISZ viszonyában /pl.: az új tanrend kidolgozásakor meghallgatták a KISZ vezetőség véleményét, de elképzeléseiket alig vették figyelembe a határozathozatalnál./
4. az egyéni feladatvállalások formális volta.
5. a rendkívüli szociális segélyek elosztásának igazságosabbá tétele
6. a Szegedi Egyetem nem kielégítő színvonala
7. a házaspárok kollégiumi férőhelyének növelése /"vegyes" házaspárok - pl. JATE hallgató férj - SZOTE hallgató feleség - és kaphassanak kollégiumi ellátást./
8. egy "nyitottabb" kari kiadvány rendszeres megjelentetése

Egyetemen túlnövő kérdések:

1. az ifjúsági mozgalom plurálissá tétele
2. a jogi karokon jelentkező "tulképzés" hamarosan olyan elhelyezkedési nehézségeket fog okozni, mint amilyen jelenleg pl. a bölcsészeknél tapasztalható
3. a kategóriahatárok, ösztöndíjak emelése /az utóbbi tíz év alatt az ösztöndíjak reálértéke kb. 40 %-kal csökkent, emiatt a családok anyagi terhei jelentősen megnövekedtek/

+ + +

A TTK Kari KISZ Vezetőség a következő határozati javaslatot terjeszti a küldöttgyűlés elé:

A küldöttgyűlés javasolja az Egyetemi Küldötttertekezletnek, hogy az alábbiakat továbbítsák a megfelelő fórumokra:

I. A diákság szociális- és életkörülményei tekintetében:

1. Az ösztöndíjak 4 évvel ezelőtti reálértékének helyreállítása, fokozzák ösztönző erejét /ne a szociális, hanem a tanulmányi rész domináljon/. Indokolt, hogy a TTK-n -- a műszaki jellegű karokhoz hasonlóan -- ~~az~~ a 3,01-3,50 közötti tanulmányi átlag esetén is kaphassanak ösztöndíjat a hallgatók.
2. Az egyetem hasson oda, hogy a hallgatók az őszi mezőgazdasági munkán az anyagi érdekeltség elveinek alapján végezzék a népgazdaság szempontjából alapvetően szükséges munkát, és ez fejeződjön ki az egyetem által kötött szerződésekben. A hallgatók munkájának hatékonysága érdekében növekedjen a hallgatók és a KISZ szerepe a munka konkrét megszervezésében /turnusbeosztás, munkacsoportok beosztása, többletmunka végzésének lehetősége, teljesítmények számon tartása/.
3. A kollégiumi ellátottság minőségi javítása érdekében kapjon kiemelt helyet az új kollégium építése, tüzzenek ki az építkezés megkezdésére, ill. befejezésére jól körülhatárolt terminusokat.
4. A kollégiumi férőhelyhez nem jutó hallgatók, valamint a fiatal oktatók számára épüljön albérlők háza, különös tekintettel a fiatal házaspárok helyzetének javítására. Ennek érdekében a hallgatók társadalmi munkát ajánlanak fel.

II. Belső demokratizmusunk és érdekképviseletünk fejlesztése érdekében:

1. A korábban már működött gyakorlatnak megfelelően az elsős hallgatók kapják meg a hallgatókra vonatkozó jogszabályok gyűjteményét.

az aktuális közéleti és gazdasági kérdésekről. A KISZ megfelelő vezetői, képviselői, testületei számoljanak be tevékenységükről, informálják a tgságot. /Egyetemi-, Kari-tanácsi, szakbizottsági képviselők, a KISZ Bizottság, Kollégiumi Diákbizottságok pénzgazdálkodása stb./

3. A gyorsabb információáramlás, a vezetőség és a tagság, ill. a demokratikus testületeken belüli kapcsolatrendszer és aktív szervezeti élet lehetőségének megteremtéséért szükségesnek látszik egy mindenki számára könnyen elérhető, KISZ-szervezetünk sulyát, tekintélyét is kifejező mozgalmi helyiség kialakítása /amelyet a pártszervezettel közösen használhatnánk/.
4. A Szegedi Egyetem c. lap alkalmazkodjon jobban a hallgatók érdeklődéséhez, előfizetése az évfolyamonként felmért igények alapján történjen. Kapjanak támogatást a kari KISZ-kiadványok, amelyekben törekedni kell a hallgatói vélemények publikálására, a szerzői felelősség elve alapján.

III. Az oktatási munka vonatkozásában:

1. Kapjon egyre nagyobb hangsúlyt az oktatók teljesítményének elbírálásában a kétoldalu véleményezési rendszer. Szorgalmazni kell a hallgatók szavazatai alapján odaitélhető, oktatásra vonatkozó elismeréseket /pl. Ezüst Kréta-dij/.
2. A véleményezések készítésekor az alapszervezetek jogaik mellett érezzék felelősségüket is ezen alapvető demokratikus forma fenntartásában.
3. Az oktatási reform szellemében a tanszékek növeljék a szabadon választható spec.koll.-ok választékát, fejlesszék az oktatási módszereket.
4. Az ötödéves tanárszakos hallgatók -- a régebbi gyakorlatnak megfelelően -- ismét végezhessenek ún. "külső tanítási gyakorlatot" az ország középiskoláiban.

IV. A pályakezdés gondjai, a hivatástudatot befolyásoló tényezők terén:

1. A művelődési kormányzat növelje a tanári pálya presztizsét, mind anyagi, mind erkölcsi vonatkozásban /árproblémák, lakásproblémák, leterhelés/.
2. A tudományos tevékenység lehetővé tételével is tegyék vonzóvá a tanári pályát. /Ne érezzék, hogy az egyetem elvégzése után a tudománnyal való foglalkozás abbamarad./

V. A KISZ belső helyzete, tartalmi és szervezeti vonatkozások:

1. A formális egyéni vállalások rendszere szűnjön meg.
2. Legyen lehetőség a tartalmi munkát gátló formák fokozatos átalakítására.

Szeged, 1981. március 9.

TTK KISZ Vezetőség

+

A TTK márc.5-i küldöttgyűlésén a fentiekén kívül a következő kérdések merültek még fel: a 60 Ft háspénzt minden egyetemista kapja meg, a kollégiumi közösség részvétele a kollégium pénzgazdálkodásában, a vendégek elszállásolása a kollégiumban, a testvéregyetemek diákképviselőinek meghívása tájékozódás céljából, a "C"-anyag szabad hozzáférhetősége az egyetemi könyvtár folyóirat-olvasójában, a politikai vitakör kötelező jellegének eltörlése, betekintés és ellenőrzés a kari és az egyetemi KISZ pénzgazdálkodásába, a "Ki nyer a héten?" vetélkedő megszüntetése, a Történész-kör igénye az egyetemi autóbuszra okt. 6-án egy aradi utra, saját stencilgép az egyetemi KISZ Bizottságnak.

+++

A kiadványt készítették: Szijj Ferenc, Szupi Gyula, Hévízi Ottó,